

Rapportskema Nordplus Voksen

Tematiske netværk, udviklingsprojekter og kortlægningsprojekter

1. Projektoplysninger (fremgår af projektkontrakten)

Projekt-nr.	2007-1-SB-106
Ansvarlig organisation	YA! Yrkesakademien i Österbotten (tidigare Svenska yrkesinstitutet)
Projektets titel/netværkets tema	Kultur i vården – Ett utvecklingsprojekt inom Nordplus Vuxen för den nordiska äldreomsorgen

2. Gennemførte aktiviteter og opnåede resultater

Redegør for de gennemførte aktiviteter og opnåede resultater ud fra følgende disposition:

2.1 Aktiviteter

Projektkoordinering

YA! Yrkesakademin i Österbotten (tidigare: Svenska yrkesinstitutet) har haft det koordinerande ansvaret för detta projekt. Organisatoriskt har projektansvaret legat under skolans internationella koordinator. Internationella enheten har haft det ekonomiska ansvaret gentemot Nordplus och övriga samarbetspartners i projektet.

Från YA:s välfärdsområde har projektet haft en projektledare och en projektsekreterare som har skött om projektets praktiska åtaganden.

I förverkligandet av projektet har av projektmedlemmarna enligt behov bildat olika arbetsgrupper, t.ex. Pedagogisk arbetsgrupp, PR-grupp och Utvärderingsgrupp (se nedan: möten).

Möten

Inom ramen för projektet har hållits sju (7) möten:

- Konstituerande möte i Vasa, Finland, 29-31.10.2007
- Pedagogiska arbetsgruppens möte i Trelleborg, Sverige, 3-4.12.2007
- PR-gruppens möte i Malmö, Sverige, 6-7.12.2007
- Projektmöte # 2 i Trelleborg, Sverige, 21-23.1.2008
- Utvärderingsgruppens möte på Arlanda, Sverige, 3.3.2008
- Projektmöte # 3 i Porsgrunn, Norge, 8-10.9.2009
- Avslutande möte i Vasa, Finland, 20-22.4.2009

OBSERVERA: Mötet i Vasa, 20-22.4.2009 var ursprungligen planerat att äga rum i Piteå, Sverige, men på grund av praktiska omständigheter (se avsnitt 2.3) flyttades evenemanget till Vasa med Nordplus' godkännande. I Vasa arrangerade projektet samtidigt ett öppet nordiskt slutseminarium.

Vid det konstituerande mötet i Vasa, 29-31.10.2007, konstaterades ett behov av att bilda diverse arbetsgrupper. Av den orsak tillsattes en Pedagogisk arbetsgrupp, en PR-grupp och en Utvärderingsgrupp. Arbetsgruppernas möten enligt följande:

- *Pedagogisk arbetsgrupp*. Utformning av kursmodul, kursens syfte och mål, utvärderingskriterier samt övergripande kursplan.
- *PR-grupp*. Framställning av text till projektets informationsplan, utarbetning av text till flyer samt utveckling av policy för projektet.
- *Utvärderingsgrupp*. Uppgörande av utvärderingskriterier och fall-beskrivningar, samt blankett för mätmetod för observation.

Pilotprojekten

Två parallella pilotprojekt genomfördes våren 2008, i Trelleborg och i Vasa. Vid projektmöte # 3 i Porsgrunn konstaterades att den planerade fortbildningen av personal som enligt projektplanen var tänkt genomfört i Piteå inte kunde förverkligas (se förklaring avsnitt 2.3). Mötet beslöt därför genomföra en extra omgång av pilotprojekten i Trelleborg och i Vasa, beaktande tidigare resultat och för att göra förbättringar.

Antalet vuxenstuderande som deltog i de två omgångarna av pilotprojektet var totalt 89 stycken, varav 40 i Vasa och 49 i Trelleborg. I kursen ingick teoriundervisning samt en praktisk del där de studerande genomförde kulturaktiviteter på olika boendeenheter inom äldreomsorgen. Före projektet startade hade skolorna bjudit in representanter för personalen på boende- enheterna för ett informationstillfälle om projektet.

I rapporten redogörs för de aktiviteter som utvecklats: övergripande kursplan, (rapportens bilaga 2), betygskriterier (rapportens bilaga 3), mätinstrument (rapportens bilaga 5). I kursen har följande metoder använts: portfolio, drama och fallbeskrivning. Studerande har samlat sitt material i en portfolio. Struktur för innehållet (rapportens bilaga 4). Fallbeskrivning som sluttentamen, se separat bilaga. Dramatisering av en vårdssituation användes som tankeväckande introduktion till kursen.

Samtidigt med det avslutandet projektmötet i Vasa, anordnades av projektet och YA! Yrkesakademien i Österbotten ett öppet Nordiskt seminarium (se bilaga).

2.2 Resultater og erfaringer

Projektets ursprungliga mål

Målsättningen med projektet har varit att förverkliga ett utvecklingsprojekt rörande kultur inom den nordiska äldreomsorgen. Vi fokuserade på äldrevården och då speciellt demensvården eftersom vi ansåg att behovet inom detta område var speciellt stort.

Projektets övergripande målsättning var att implementera kultur i vård- utbildningarna och vård- och omsorgsenheterna så, att kulturen i förlängningen kan utgöra ett kontinuerligt och naturligt inslag i den nordiska vården.

Syftet var att utveckla och implementera kursmodeller för kultur inom vården inom den nordiska vuxenutbildningen, för att på lång sikt kunna påverka den nordiska vårdutbildningen och vården.

Ett annat syfte var att fortbilda personal som verkar inom äldreomsorgen. Inom ramen för detta projekt har inte direkt fortbildning ägt rum. Ursprungligen var tanken att detta skulle ordnas i Piteå men på grund av oförutsedda händelser kunde detta inte ordnas. Projektet har dock inspirerat till fortbildning av personal. I Porsgrunn och Kävinge har personalfortbildningar ägt rum och en av projektmedlemmarna som arbetar med musik inom vården har föreläst på ett flertal fortbildningstillfällen i alla involverade länder.

Projektet hade också som mål att fokusera på ett medvetandegörande om behovet av kulturella aktiviteter inom åldrings och demensvård. Genom att fokusera på att förändra vårdutbildningen skapas de bästa förutsättningarna för en mera övergripande och långsiktig samt permanent förändring.

Utvecklade produkter

- Kursmodul
I Trelleborg har man förverkligat kursmodulen utgående från en existerande helhet och genom projektet utvecklat dess innehåll. I Vasa var tänkesättet nytt och läroplanens innehåll kartlades till en början. Det visade sig att rehabiliteringsavsnittet inom grundstudierna konstaterades vara den helhet där konceptet passade bäst.
- Kursplan, syfte och mål
Tillsammans med skolan i Trelleborg hölls ett arbetsmöte där kursplanen utformades, betygskriterier fastslogs samt syfte och målsättningar uppgjordes. Kursplanen sträckte sig över en längre tidsperiod enligt Trelleborgs kursmodul, medan den i Vasa förverkligades under en kortare tid.

- **Utvärderingsinstrument**
Projektet ansåg att utvärderingen skulle planeras av icke involverade lärare. Därför behövdes en utvärderingsgrupp vars kunskande och erfarenhet av fältarbete kunde sätta sin prägel på innehållet och kraven på yrkeskunnande. Det var berikande för projektet att ha tillgång till den kunskap man besitter inom den praktiska verksamheten.
- **Observationsblankett**
På Munkberga boende har man utvecklat en observationsblankett för dementa som saknar kommunikationsförmåga. Genom att observera minspel, spontana reaktioner och beteendeförändringar som t.ex. sömn, aktivitetsgrad, humörsvängningar etc. får man en rätt god uppfattning om aktivitetens betydelse. Vid vissa tillfällen fyllde personalen i observationsblanketten och meddelade om deltagarnas sinnesstämning och reaktioner i efterhand. Inga negativa reaktioner angavs. Vid andra tillfällen turades de studerande om att observera deltagarnas reaktioner då det lämpade sig praktiskt
- **Policy**
PR-gruppen möttes för att utarbeta en policy för projektet. Denna policy ger ramarna för hur kulturen definieras i projektet. Allt som ger sinnesstimulans definierades som kultur, en definition som har relevans för förverkligandena speciellt bland dementa (se flyern, separat bilaga)
- En skriftlig rapport. Kultur i Vården för den nordiska äldreomsorgen Rapport Nr 1, YA! Yrkesakademin i Österbotten 2009
- Flyer, två upplagor
- PowerPoint presentation av projektet
- Webbsida (www.Yrkesakademin.fi/kulturinomvarden)

Utöver detta har också utarbetats:

- Presentation av projektet och det föregående nätverksprojektet vid Nordiska Rådets möte i Köpenhamn 2007
- PowerPoint presentation av projektet och det föregående nätverksprojektet vid informationstillfällen arrangerad i Österbotten av CIMO/Nordplus

Resultat

Projektet har bidragit till att öka medvetenheten om kulturens plats och betydelse inom vårdutbildning, vård och äldreomsorg. Kulturella aktiviteter behövs inom äldreomsorg och demensvården. Vår kursmodell för hur man kan förverkliga kulturen i vårdenheterna och införliva den i de dagliga aktiviteterna har gjort att kulturen har blivit ett allt mera naturligt inslag i utbildningen och i vårdens vardag.

Via projektet har kontakten till vårdenheterna både i Skåne och i Österbotten förstärkts. För de studerande har projektet inneburit nya och krävande utmaningar. Det har också medfört mera arbete som i slutändan upplevts meningsfullt och givande. De aktiviteter som de studerande genomfört finns kort beskrivna i rapporten (bilaga 7). Tipsen är verktyg som kan inspirera till andra kreativa uttrycksformer. Vi anser att aktiviteterna med fördel kan användas inom äldreomsorgen i Norden.

Erfarenheter

På basen av våra erfarenheter vet vi att kursmodulen fungerar. Den har förverkligats två gånger på två orter. I Vasa justerades innehållet inför omtagningen på grund av läroplanstekniska orsaker. De använda metoderna fungerade mycket bra och ger god möjlighet för vidare utveckling. Speciellt den praktiska delen uppskattades av de studerande liksom av de äldre själva. Det handlade bokstavligen om glädjespridande, interaktion och möten.

Även inom utbildningen av personal för vård och omsorg finns det ett stort behov av en helhetssyn inom vårdsektorn. Med vårt arbete har vi varit med om att utveckla och implementera kultur inom vården genom att utveckla en kursplan för användning inom nordiska vårdutbildningar. Projektet har lyckats fokusera på en förändring av vårdutbildningen, och därigenom skapat en bra förutsättning för en mera övergripande och långsiktig samt permanent förändring

Vårt arbete har påverkat utbildningsenheter och kan ha påverkat myndigheter att satsa mera på kultur inom vården, något som på sikt kan påverka nationella läroplaner. För detta måste dock de nyvunna erfarenheterna förankras både i verksamheterna och i utbildningsenheterna. Problemställningarna måste lyftas upp på beslutande nivåer för att ges en större genomslagskraft.

2.3 Partnerskabet og det nordiske samarbejde

Samarbetet

Vid det allra första projektmötet i Vasa, hösten 2007, klargjordes ansvars- och rollfördelningen i projektet. För varje partnerorganisation utsågs en ansvarsperson. Projektdeltagarna kom överrens om rutiner och spelregler. För närmare information, se protokoll eller publicerad rapport.

Projektledaren samordnade projektets olika aktiviteter, och stod hela tiden i kontakt med alla projektpartners. Samtliga projektpartners rapporterade med jämna mellanrum till projektledaren.

Erfarenheter från samarbetet

Det nordiska samarbetet har varit mycket värdefullt, då det har gett möjligheter att göra jämförelser som har inneburit att den egna verksamheten har kunnat utvecklas och förbättras. I jämförelserna har vi inom projektet delat med oss av ny kunskap och haft erfarenhetsutbyte, något som anses ha gett ett extra stöd till vårt arbete.

Partnerskapet, med representanter från utbildning, forskning, administrerande enheter samt boenden har varit synnerligen givande och en viktig faktor för projektets resultat. Vi har kunnat belysa äldreomsorgen ur olika synvinklar, något som har gett oss en djupare insikt. Den kontakt vi haft med fältet, vars representanter har kunnat se den direkta kopplingen till vården, har varit givande och lärorik. Vid projektets avslutning har vi fått ett nätverk som ger mervärde. Det känns naturligt att kontakta varandra, vilket är viktigt för framtida utvecklingsarbete.

Genom vårt nordiska samarbete har vi kunnat belysa likheter och olikheter som t.ex. olika yrkesbeteckningar i de nordiska länderna. Yrkesbeteckningarna för den personal som berörs av utvecklingsprojektet har olika benämningar i de berörda länderna:

- Norge - helsefagarbeider, hjelpepleier, pleiemedhjelper, aktivtører
- Finland – närvårdare/primärskötare
- Sverige - undersköterska, vårdbiträde, kulturombud, äldreassistent.

Spin-off's, Norge:

- Høgskolen i Telemark arbetar med att implementera Kultur i vården inom en Bachelor utbildning inom sjukvård (Porsgrunn) samt i en fortbildning i åldrande och äldreomsorg.
- Man har fortbildning i kultur för hälsa på institutet för socialfag.
- Kulturarbetarskolan Treklang hade hösten 2008 en veckas kurs för 30 deltagare riktad till anställda som arbetar inom äldreomsorgen i Porsgrunn kommun. Det planeras bli ett årligt evenemang samt utgöra innehållet i läroplanen och vidareutbildningen Åldrande och äldreomsorg.
- Høgskolan i Telemark har lämnat in en projektansökan till Nordplus Hori-sontal för ett projekt kallad MellomMenneskeligeMøter.

Spin-off's Sverige:

- I Kävlinge kommun i Skåne erhöll de 2007 stimulansmedel från Socialstyrelsen och utarbetade en handlingsplan för det sociala och kulturella innehållet vid äldreboenden. Man ordnade skolnings- och inspirationsdagar för personalen. Ewa Karlsson från Munkberga boende samt Christina Gedeberg-Nilsson från projektet deltog som inspiratörer.
- En "Kultur i Vården"- dag arrangerades för första gången i Kävlinge kommun. Arrangemanget ska göras återkommande.
- Man anställde en äldrepedagog för utvecklandet av äldreomsorgen i kommunen.

Förändringar i partnerskapet

Från och med 1.1.2009 fusjonerades projektets koordinerande skola, Svenska yrkesinstitutet, med två andra utbildningsanordnare i Österbotten. Den nya organisationens namn är: YA! Yrkesakademin i Österbotten. YA tog över och förde vidare det koordinerande ansvaret för projektet.

Två år är en lång tid och mycket hinner hända inom organisationer. Bland projektpartnererna har även så skett. Representanten för Musikhögskolan i Piteå blev vårdledig i ett tidigt skede och organisationen tillsatte ingen ersättare. Under slutskedet drabbades en annan partner av sjukdom i närfamiljen med följande byte av bostadsort (Sapientia) varför skolning av vårdpersonal utgick och det avslutande mötet flyttades till Vasa. Även organisatoriska förändringar i Jämtland har skett varför projektpartneren inte haft möjlighet att delta i de senaste mötena. I Trelleborg var till en början två lärare involverade i projektet men den ena övergick till andra uppgifter och ingen ersättare tillkom utan den andra läraren fick överta projektuppgiften.

Använda timmar, utveckling

Høgskolen i Telemark har gett sina timmar, totalt 96 timmar åt projektet. Munkberga äldreboende gav 24 av sina timmar åt projektet.

Vid projektmötet i Porsgrunn beslöts att dagböcker från tiden fr.o.m. projektstart till det aktuella projektmötet icke ska ersättas med projektmedel. Av denna orsak har Staffanstorps gett 7 timmar åt projektet. Musikhögskolan i Piteå har inte lämnat in några dagböcker.

Övrigt

För den ekonomiska redovisningen av projektmötet i Trelleborg, 21-23.1.2008, har projektet betalat ut resestöd åt en person som inte närvarade vid mötet p.g.a. sjukdom. Det gick inte att få ersättning för de erlagda kostnaderna från flygbolaget. Projektstöd för boende för samma person har inte utbetalats, då hotellet gick att avboka.

Vid utvärderingsgruppens möte på Arlanda, 3.3.2008, medverkade in alles 5 personer. En person ska inte ha ersättning för resa och boende, då reseavståndet är under 500 km. En person har inte fått reseersättning, då ingen sådan anhållan har kommit in (se beslut från Porsgrunns mötet). Totalt redovisas därför 3 personer till Arlandamötet.

2.4 Udbredelse af resultater og erfaringer

Spridning av resultat och erfarenheter

Under arbetets gång har erfarenheterna spridits internt inom de medverkande organisationerna i projektet, i form av månadsmöten, branschträffar och dylikt. Samtliga projektpartners har i individuella möten med branskmänniskor och andra intresserade informerat i sina lokala och nationella miljöer. I övrigt har information om projektet spridits på följande sätt:

- Den flyer som presenterar projektet har tryckts upp i två upplagor, totalt 850 st, och delats ut vid kontakter med vårdinstitutioner, skolor och övriga intresserade.
- En Webbsida; www.yrkesakademin.fi/kulturinomvarden, har uppgjorts
- Projektet presenterades i ett reportage i Trelleborgs Allehanda, vintern 2008
- I samband med det öppna nordiska seminariet i Vasa, våren 2009, gick en radiointervju om projektet ut i Radio Vega Österbotten
- I personal- och informationstidningen Aspect som utges av Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur, har ingått en artikel om projektet.
- Projektets tryckta rapport, totalt 300 st, har delats ut åt
 - samtliga projektpartners, inklusive extra exemplar för nationell spridning
 - de boende- enheter som var med i pilotprojektet
 - de studerande som deltog i projektet
 - ledande tjänstemännen inom äldreomsorgen i kommunerna i Österbotten
 - skolornas bibliotek
 - Utbildningsstyrelsen samt Opetushallitus, Finland
 - Institut för Hälsa och Välfärd, Finland
 - CIMO's Nordplus avdelning
 - Kjell Austin i Köpenhamn
 - Folkhälsan, Finland
 - Eleanor Bodel, Umeå, Sverige
 - Branschdagar i Ekenäs, Finland

Under den öppna seminariedagen fanns rapporten till försäljning åt mötesdeltagarna.

- Öppna nordiska seminariet arrangerades i Vasa. En PowerPoint presentation gjordes för presentation av projektet. Totalt medverkade ca 60 personer. Annons om seminariet ingick i tidningen Vasabladet, inbjudan hade i förväg skickats ut åt berörda parter i Österbotten, ca 150 st
- Informationstillfällen arrangerad i Österbotten av CIMO/Nordplus. En PowerPoint presentation gjordes för att presentera utvecklingsprojektet och det föregående nätverksprojektet

- Inspirationsdagar har hållits i både Sverige och i Norge, där kunskap om vårt projekt har spridits

På kommande

- Tidningen Hjälpmedel i Ystad, Sverige, kommer att ha en artikel om projektet i juni 2009
- Rapporten kommer i höst att sättas ut på hemsidan
- I augusti 2009 kommer en nordisk nätverkskonferens, Drama Boreale, att hållas i Vasa. Under konferensen kommer olika områden att belysas, bland annat drama och teater i social verksamhet, i vården och med marginaliserade grupper. Projektledare och –sekreterare kommer att vid konferensen hålla ett inlägg där projektet presenteras. Värddar för konferensen är FIDEA, Mellersta Österbottens yrkeshögskola, Yrkeshögskolan Novia och Åbo Akademi. Tammerfors och Jyväskylä universitet deltar också i planeringen.

2.5 Evaluering

Evalueringen genomfördes av projektdeltagarna vid det avslutande projektmötet i Vasa, 20-22.4.2009, och gjordes utgående från ansökan.

”Projektets syfte och mål: att tillsammans med vuxenstuderande och personal inom äldreomsorgen utveckla och implementera kultur som ett stöd för de äldre genom att påverka läro- och kursplaner i de nordiska vårdutbildningarna”

Detta anser vi delvis har uppnåtts genom projektet. Vid Høgskolen i Telemark har ”Kultur i vården” ingått i vidareutbildningen i äldreomsorg och som kursval för anställda i Porsgrunn kommun.

”Målet att påverka andra utbildningsenheter till att ta med mera kultur i sina läroplaner och att på sikt även påverka nationella läroplaner”

Denna målsättning konstaterades gå utanför detta projekts gränser. Det är fråga om långsiktigt arbete där man inom ramen för projekt har initierat en fortsättning av projektet i form av ett utbildningsprojekt på högre nivå med centralort i Norge. Läroplanerna i Norge kommer att ändras. Äldrepedagogutbildning i Malmö är också ett led i rätt riktning.

”Projektet fokuserar på medvetandegörande om behovet av kulturella aktiviteter inom åldrings- och demensvård. Det behövs modeller för hur man kan förverkliga kulturen i vårdenheterna och införliva den i de dagliga aktiviteterna så att kulturen blir ett naturligt inslag”

Modeller har utvecklats inom ramen för projektet. Dock har det under projektiden skett administrativa förändringar som begränsat personalskolningen och även den kontinuerliga evalueringen och uppföljningen av projektet.

”Huvudmålsättningen är ett utvecklingsprojekt där nya modeller utvecklas inom vård- och omsorg på olika nivåer”

Modeller för utbildningsområdet har utvecklats och testats inom vuxenutbildningarna i Vasa och Trelleborg samt vid Høgskolen i Telemark inom bachelor- och vidareutbildningen. Konkreta modeller för kulturarbetet i Kävlinge kommun har utvecklats och testats.

”Samarbetet i Norden vilar på en gemensam grundsyn och en gemensam nordisk värdegrund. Projektet ger goda möjligheter att kunna påvisa ett nordiskt kunnande i ett vidare perspektiv”

Vi har genom projektet fått bättre kännedom om vad som händer i Norden. Denna kunskap har tillvaratagits i projektet. Likheter och olikheter länderna emellan gällande vårdformer, yrkesgrupper och utbildningsfrågor har också varit berikande för projektets utformning.

”Projektet skall fokusera på livslångt lärande för identifikation och dokumentation av realkompetens”

Projektmötet tolkar realkompetens som den tysta kunskapen och anser därmed att projektet och de kontakter som skapats bidragit till att identifiera behov som initierats på arbetsplatser.

”Kvalitetsutveckling av substansen inom vårdutbildning och vårdarbete”

Vid Høgskolen i Telemark har intresset för projektet lett till ökade satsningar inom utbildningen. I Trelleborg har kultur i vården fått starkare förankring i utbildningen. I Vasa har kultur i vården hittat sin plats och form. I Skåne/Kävlinge kommer kulturombud och äldrepedagoger att profilera sitt arbete med det sociala och kulturella innehållet.

”Sektoröverskridande partnerbas vilket tryggar en bred kompetens och säkrar en god resultatspridning”

Det finns en klar och bred kompetens i projektgruppen från utbildningssektorn och från det kommunala vård- och omsorgsarbetet.

”Det finns ett stort behov av fortbildning av undervisningspersonal. Strävan är att utarbeta ett koncept som inbegriper upplysning och fortbildning av vård- och undervisningspersonal”

Under projektets genomförande har studerande prioriterats. Samtidigt har även undervisningspersonal blivit erbjuden öppna föreläsningar i kultur och hälsa i samband med projektmöten. Som exempel kan nämnas att Ulla-Britta Johansson, Birgitta Rapp, Gunnar Thuve och Ewa Karlsson hållit föredrag som tangerat kultur i vården, musik i vårdarbetet, kulturarbete och kulturprojekt i Stockholms län, Jämtlands län och i Porsgrunn, Norge. Projektmötet konstaterar att det skett en intern spridning av kunskap och erfarenheter mellan deltagande organisationer. Det nya projekt, som är under planering, är specifikt inriktat mot undervisningspersonal.

”Huvudsyftet är att utarbeta en modell för implementering av kultur som vårdform inom åldrings- och demensvård som ett kurskoncept för vuxenutbildningen inom vård i Norden”

Mötesdeltagarna ansåg att syftet att utarbeta ett kurskoncept för vuxenutbildningen har uppnåtts för vidare implementering till äldreomsorgen. Parallella utvecklingsprojekt har samtidigt gjorts i Kävlinge kommun, Skåne (handlingsplan för socialt och kulturellt innehåll inom äldreomsorgen) och i Porsgrunn kommune (Kulturarbeiderskolen Treklang). Det sistnämnda kommer att få en uppföljning som ett återkommande skolningstillfälle samtidigt som det integreras i läroplanen för vidareutbildningen Aldring og eldreomsorg.

Avslutningsvis ansåg mötet att projektets övergripande målsättningar uppnåtts, beträffande att lyfta fram kulturen inom de nordiska vård- och omsorgs- utbildningarna så att de blivande vårdarna får beredskap att använda kultur som ett redskap i sitt vårdarbete. Detta har förverkligats genom samarbetet mellan Yrkesakademien i Österbotten och vuxenutbildningen i Trelleborg.

Projektet har avgränsat sig till äldreomsorgen, men ser också behov och möjlighet att i framtiden utvidga målområdet inom utbildningen och inom vård- och omsorgsarbete för därigenom att få en större spridning och evidens.

Produkter: Mötet konstaterar att projektet har producerat det informationsmaterial som anges i ansökan förutom planscher. Projektet har bidragit till ökad nordisk samverkan under temat kultur inom vården. En kursmodul ”kultur i vården” för vuxenstuderande har utvecklats. Ett avslutande nordiskt seminarium hölls i Vasa den 21.4.2009.

I vejledningen sidst i dette rapportskema er det beskrevet, hvad man skal redegøre nærmere for under de enkelte punkter.

3. Udgifter og aktiviteter

Anfør de afholdte, støtteberettigede aktiviteter og udgifter for hhv. rejse (3.1), anvendt tid (3.2) og information og publicering (3.3).

3.1 Rejseaktivitet til netværks- eller projektmøder (indsæt flere rækker efter behov)

	Mødedato (måned & år)	Værtsland	Mødets varighed (dage)	Antal rejsende	Afrejseland
1. møde	10/2007	Finland	3	2	Norge
				7	Sverige
				0	Finland
Pedagogiska arb.gruppen	12/2007	Sverige	2	0	Norge
				0	Sverige
				2	Finland
PR-gruppen	12/2007	Sverige	1	0	Norge
				1	Sverige
				0	Finland
2. møde	01/2008	Sverige	3	2	Norge
				3	Sverige
				2	Finland
Utvärderings- gruppen	03/2008	Sverige	1	0	Norge
				2	Sverige
				1	Finland
3. møde	10/2008	Norge	3	0	Norge
				5	Sverige
				2	Finland
4. møde	04/2009	Finland	3	1	Norge
				4	Sverige
				0	Finland

Transportudgifter i alt	9129,00 €
Opholdsudgifter i alt	5474,12 €

3.2 Anvendt tid

	Beregning	Antal timer
Projektkoordination	Förverkligade timmar á 26,90 €/timme: YA! Yrkesakademin i Österbotten (2007-09)	299

	Förverkligade timmar á 26,90 €/timme:	
Tid til udvikling/kortlægning	YA! Yrkesakademin i Österbotten (2007-09)	745
	Høgskolen i Telemark (2007-09)	0 *)
	Vuxenutbildningen i Trelleborg (2007-09)	152
	Länskulturen, Jämtland (2007-09)	64
	Kultur Skåne/Kommunförb. Skåne (07-09)	91
	Kävlinge kommun, hemvård (2007-09)	96
	Munkberga äldreboende, Piteå (2007-09)	53 *)
	Särskilt boende, Staffanstorps (2007-09)	96 *)
	Musikhögskolan i Piteå (2007-09)	0 *)
	*) Se förklaring under avsnitt 2.3	

3.3 Information og publicering (indsæt flere rækker efter behov)

Aktivitet/emne	Beregning	€
Flyer	Arbetskostnader	113,10
	Tryckkostnader x 2	459,33 €
Projektets hemsida	Arbetskostnader	1030,11 €
Slutrapport	Tryckningskostnader	994,00 €
Annonsering	Annonskostnader	450,00 €
Mötesutrymme	Arlanda konferens	822,31 €
Facklitteratur	Böcker	157,65 €
Slutseminarie	Föreläsningens arvoden	938,00 €
	Övriga arvoden; musik och moderator	356,78 €
	Hyrer, Domus Bothnica	150,00 €
	Serververing, hyra av dukar och kärl	388,50 €
	Resor och boende, föreläsare	1017,14 €
Övrigt	Körkostnader, feltbesök	670,30 €
	Posttjänster	2,09 €
	Spridning: Drama Boreale, deltagaravgift	400,00 €
Administration	5 % av beviljade medel	3274,24 €

Underskrift (juridisk ansvarlig)

Sted og dato

Afreporteringen med produkter og materialer sendes til:

CIRIUS, Fiolstræde 44, DK-1171 København K, Danmark

Mærke: Voksen.

Tematiske netværk, udviklingsprojekter og kortlægningsprojekter

Vejledning til afrapportering, Nordplus Voksen

Læs betingelserne for bevillingen og dens anvendelse i projektkontrakten og i ansøgervejledningen for Nordplus Voksen på www.ciriusonline.dk/nordplus-voksen.

Generelt

Afrapportering af tematisk netværksprojekter, udviklingsprojekter og kortlægningsprojekter foretages på samme rapportskema, som hentes fra CIRIUS' hjemmeside www.ciriusonline.dk/nordplus-voksen.

Skemaet udfyldes elektronisk, printes ud, underskrives og sendes til CIRIUS, Fiolstræde 44, DK-1171 København K, Danmark, mærket Voksen, **senest 1 måned efter aktiviteterne er afsluttet**.

Man rapporterer samlet for hele projektet og bevillingen. Den projektansvarlige organisation har ansvar for afrapporteringen på vegne af hele partnerskabet, herunder ansvar for indsamling af den nødvendige information og dokumentation for de gennemførte aktiviteter og afholdte udgifter.

Afrapporteringen består af en indholdsmæssig del, hvor man efter en fast disposition skal redegøre for projektaktiviteterne samt en udgiftsmæssig del, hvor man skal oplyse om de afholdte, støtteberettigede aktiviteter og udgifter. Der skal være sammenhæng mellem afrapporteringens indholdsmæssige del og den udgiftsmæssige del. På baggrund af de samlede oplysninger fastlægger CIRIUS den endelige bevilling.

Den tildelte bevilling, som fremgår af projektkontrakten og eventuelle kontrakttillæg, udgør det maksimale tilskudsbeløb - under forudsætning af at aktiviteterne er gennemført som planlagt og i overensstemmelse med den godkendte ansøgning. Har omfanget af aktiviteterne været større end planlagt fastholdes bevillingen, har omfanget af aktiviteterne været mindre end planlagt, reduceres bevillingen tilsvarende.

Bilag skal **ikke** medsendes afrapporteringen, men samles hos den projektansvarlige organisation og fremvises ved kontrolbesøg som CIRIUS stikprøvevis foretager.

2.1 Aktiviteter

Redegør for de gennemførte aktiviteter i projektet. Redegør for forløbet, vedlæg eller indsæt arbejdsprogram og tidsplan. Redegør for arbejdsformen, herunder:

- de gennemførte møder
- de gennemførte udviklings- eller kortlægningsaktiviteter
- projektkoordinationen

2.2 Resultater og erfaringer

Redegør for de opnåede resultater og erfaringer. Redegør herunder kort for de oprindelige formål med projektet, og begrund eventuelle afvigelser mellem det planlagte og det realiserede.

For **tematisk netværksprojekter** redegøres for, hvordan erfaringsudvekslingen og arbejdet i netværket har bidraget til forståelsen af det tema, man i netværket har arbejdet med. Endvidere redegøres for de samarbejdsmuligheder og ideer til projektsamarbejder man eventuelt har identificeret.

For **udviklingsprojekter** og **kortlægningsprojekter** redegøres for de produkter man har udviklet, hvad enten det er i form af nye metoder, kursusmoduler, undervisningsmaterialer o.a. eller i form af de analyser og resultatformidlingsrapporter som er udarbejdet i kortlægningsprojekter. Beskriv produkterne, i hvilken form de foreligger (for eksempel som læreplaner, undervisningsmaterialer, kursusbeskrivelser), hvilken sammenhæng de er udviklet til, deres målgruppe (for eksempel undervisere, vejledere), og deres anvendelse.

Et eksemplar af hvert udviklet produkt skal vedlægges afrapporteringen.

2.3. Partnerskabet og det nordiske samarbejde

Redegør for samarbejdet mellem de deltagende organisationer. Hvordan har arbejdsformen og rollefordelingen været?

Redegør for det særlige udbytte der er opnået ved et samarbejde mellem nordiske organisationer. Hvordan har samarbejdet mellem forskellige organisationer på tværs af nordiske lande og på tværs systemer og uddannelsestraditioner bidraget til ny viden og skabt særlige resultater?

Oplys om eventuelle ændringer i partnerskabet, som ikke tidligere er meddelt CIRIUS. Er der nye partnere eller er der partnere som har forladt projektet?

2.4. Udbredelse af resultater og erfaringer

Redegør for de aktiviteter der er gennemført for at udbrede kendskabet til projektet og dets resultater. Redegør for hvordan resultaterne og erfaringerne er kommet til andres kendskab – både indenfor og udenfor egne organisationer i partnerskabet.

Har man afholdt møder, seminarer eller konferencer for andre udenfor partnerskabet? Har man oprettet hjemmesider, trykt og udsendt pjecer? Hvilke målgrupper har man henvendt sig til, hvor mange har man sendt information til eller hvor mange har deltaget i seminarer? Er der skabt nye kontakter og taget nye initiativer som følge heraf?

For **netværksprojekter** redegøres for, hvad man har gjort for at informere om netværkets eksistens, dets arbejde og den viden og forståelse, der er skabt om det aktuelle tema man har arbejdet med. For **udviklingsprojekter og kortlægningsprojekter** redegøres i særdeleshed for, hvordan man har udbredt og videreformidlet information om de udviklede produkter og projekterfaringer til andre.

Materialer, programmer, invitationer mv. som eventuelt er udarbejdet i forbindelse hermed vedlægges.

2.5 Evaluering

Redegør for evalueringen af projektet. Hvem har foretaget evalueringen, hvilke evalueringsmetoder er blevet anvendt og hvorfor, og hvad er resultaterne af den?

3. Udgifter og aktiviteter

Generelt gælder at alle udgifter skal kunne dokumenteres ved bilag. I det følgende gennemgås reglerne for dokumentation under de specifikke udgiftstyper nærmere.

Generelt gælder, at de enkelte bevillings- eller udgiftsposter afregnes hver for sig. Det betyder, at eventuelle uforbrugte beløb fra én bevillingspost ikke kan anvendes til dækning af omkostninger under en anden. Er fx de faktiske udgifter til transport mindre end bevillingen til transport, kan man ikke anvende det overskydende beløb til dækning af omkostninger under fx ophold eller publicering og information. Det vil i stedet medføre en tilsvarende reduktion af bevillingen.

3.1 Rejseaktivitet til netværks- eller projektmøder

I skemaet angives **kun** den gennemførte rejseaktivitet som er støtteberettiget ifølge reglerne, dvs. kun rejseaktiviteten mellem lande og inden for samme land på mere en 500 km i forbindelse med projekt- eller netværksmøder.

På samme linie i skemaet angives tidspunkt (måned og år), sted (land) og varighed (dage) for hvert møde samt antallet af rejser til mødet. Ved flere møder tages nye linier i brug, sådan at oplysningerne på samme linie er entydige.

Angiv endvidere de samlede udgifter til hhv. transport og ophold for den anførte rejseaktivitet. Udgifter til transport under opholdet placeres under opholdsudgifter.

De afholdte transportudgifter skal dokumenteres ved (kopi af) billetter. Dokumentationen skal **ikke** medsendes rapporten, men samles hos den projektansvarlige organisation. Anvendelse af opholdstilskud dokumenteres ved bilag for overførsel af pengene til partnerorganisationerne.

3.2 Anvendt tid

Angiv den samlede tid der er anvendt til projektkoordination og til udvikling eller kortlægning i hele projektperioden.

For **tematiske netværksprojekter** består tilskuddet til anvendt tid alene af et tilskud til netværkskoordination, og man skal derfor ikke oplyse den anvendte "Tid til udvikling/kortlægning" ved afrapportering af tematisk netværksprojekter.

I feltet **Beregning** specificeres hvordan det anførte timetal er udregnet. Til et udviklingsprojekt med deltagelse af 5 organisationer kunne udregningen af anvendt tid til udvikling fx være: 5 organisationer á 100 timer pr år i 2 år = 1.000 timer.

Den anvendte tid, der oplyses, skal kunne dokumenteres vha. tidsregistreringer foretaget af den enkelte partnerorganisation. Eksisterer der allerede et tidsregistreringssystem hos de deltagende organisationer, anvendes dette. Projektet oprettes heri som en selvstændig opgave/funktion, sådan at man særskilt kan uddrage tidsforbruget i projektet. Ellers udarbejdes en relevant registreringsform som viser tidsforbrug pr. uge for hver person involveret.

Tidsregistreringerne underskrives og samles hos den projektansvarlige organisation.

3.3 Information og publicering

Angiv her de samlede, faktiske udgifter til information og publicering for hele projektperioden. Der er typisk tale om udgifter i forbindelse med udbredelse og videreformidling af projektets resultater og erfaringer, for eksempel i form af trykning af rapporter, hæfter, pjecer, etablering af hjemmesider eller seminarer, møder eller konferencer (leje af lokaler og udstyr).

Er der tale om forskellige typer aktiviteter eller emner bør hver enkelt type specificeres ved at indsætte yderligere linier i skemaet.

Udgifterne til information og publicering skal kunne dokumenteres ved bilag, som skal samles hos den projektansvarlige organisation.

Bidrag til administration udgør 5% af bevillingen. Udmåles der på baggrund af afreporteringen en endelig bevilling, der er mindre end oprindeligt, udregnes det endelige bidrag til administration som 5% af den endelige bevilling.